

Svar på skriftligt spörsmål SSS 493/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om utnyttjande av de finansieringsmöjligheter som Europeiska fonden för strategiska investeringar Efsi erbjuder

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 493/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Tytti Tuppurainen /sd m.fl.:

Har regeringen en strategi för utnyttjande av de finansieringsmöjligheter som Efsi erbjuder och har det visats att verkställandet av strategin räcker,

varför har de redan lanserade finansieringsinstrumenten inte lett till konkreta resultat och vad beror detta på, samt

hur har regeringen förberett sig på att öka utnyttjandet av finansieringsmöjligheterna som Efsi-fonden erbjuder och på hur Finland ska dra nytta av ökningen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt regeringsprogrammet utnyttjar Finland EU:s fond för strategiska investeringar (Efsi) och Europeiska investeringsbankens (EIB) instrument för att uppnå regeringens strategiska mål. För att främja detta mål inledde arbets- och näringsministeriet i slutet av 2015 en Efsi-rådgivningstjänst, som ger information till det finska näringslivet om fondens möjligheter. I rådgivningstjänsten ingår utöver information som delas på webbplatsen (www.esir.fi/pa-svenska/) och ett lämplighetstest också telefontjänst samt en möjlighet till möten med finansieringsexperter. Telefon- och e-postrådgivning har tillsvidare förmedlats till 167 instanser och möten med 48 potentiella aktörer som kan dra nytta av Efsi har ordnats. Vidare har information riktats till andra ministerier, industrins centralförbund samt regionalt i samarbete med handelskamrarna och landskapsförbunden i sammanlagt 17 evenemang. Även banksektorn och kapitalinvestorer har informerats i olika sammanhang om möjligheterna som Efsi erbjuder.

Europeiska investeringsbanken inledde sin Efsi-verksamhet hösten 2015, men fondens fullt utvecklade verksamhet började först i januari 2016. Hittills har åtta finska eller till Finland anknutna projekt fått finansiering med stöd av Efsi. Beträffande finansieringen av infrastruktur har fyra projekt fått finansiering som garanterats av Efsi: Bioraffinaderiprojektet i Äänekoski, Tripla-byggprojektet vid Böle station, samt VVO:s och Satos energieffektiva byggprojekt. Dessutom har Europeiska investeringsfonden (Eif), som hör till Europeiska investeringsbanksgruppen, placerat med stöd av Efsi i två kapitalplaceringsfonder som investerar i Finland. Utöver dessa drar Finland också nytta av ett av mediebranschens multinationella projekt. För närva-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 493/2016 rd

rande har en affärsbank, OP Gruppen, fått Efsi-garanti för lånen till små och medelstora företag. Med hjälp av OP Gruppens företagsgaranti har man kunnat erbjuda små och medelstora företag finansiering sedan våren. Med hjälp av den har c. 50 finansieringsbeslut fattats och mer än 30 företag finansierats.

I jämförelse med de nordiska länderna har Finland hittills dragit mest nytta av Efsi. Finland har fått finansiering via Efsi uppskattningsvis 600 miljoner euro fram till oktober 2016. Dessutom förväntas Finland få en andel på över 100 miljoner euro av Efsi:s multinationella projekt. Efsi har tillsvidare inte varit med om att starta infrastrukturprojekt i Finland, utan har stärkt redan befintliga projekt. Finansieringen av små och medelstora finska företag har med Efsi blivit bättre. Totalt beviljade Europeiska investeringsbanken finansiering till Finland rekordartade 1,626 miljarder euro 2015. I år kommer Europeiska investeringsbankens finansiering i Finland att överstiga föregående års summa.

De offentliga finansieringsorganisationerna som styrs av arbets- och näringsministeriet, Finnvera, Tekes och Teollisuussijoitus, spelar en växande roll i att utnyttja Efsi. Teollisuussijoitus investerar i kapitalplaceringsfonder och till sådana eftersträvas placeringar också från de olika mandaten för Europeiska investeringsfonden, bl.a. Efsi. Teollisuussijoitus förhandlar dessutom med Eif samt med Europeiska investeringsbanken om olika samarbetsmodeller, vilkas syfte är att ytterligare främja kanaliseringen av Efsi-finansiering till Finland. Finnvera Abp är i skrivande stund bland de första som förhandlar med Europeiska investeringsbanken om att förmedla finansiering som utnyttjar Efsi till finska företag som sysselsätter 250–3000 personer. Målet är att starta denna finansiering, som gör en större risktagning möjlig, i början av 2017. Finnvera verkar också som delgarant för OP Gruppens företagskrediter som utnyttjar Efsi. Det är viktigt att få också andra banker och privata finansiärer utöver Finnvera att förmedla Efsi- och annan EU-finansiering. I dessa projekt kan Finnvera fungera som delgrant i likhet med OP Gruppens Efsi-program.

Kommissionen har den 14 september lagt fram ett förslag till ändring av Efsi-förordningen (COM(2016) 597), där det föreslås att löptiden för Efsi förlängs fram till 2020 och att dess finansieringskapacitet samtidigt ökas. Beträffande den eventuella förlängningen har Finland betonat att i fondens verksamhet bör Efsi-förordningens komplementaritetskriterium förverkligas tydligare, varvid Efsi:s åtgärder riktas mot brister i marknaden och projekt med högre riskprofil. Finland har vidare betonat projektens kvalitet i stället för deras volym, samt den generella vikten av arbete för att slopa hinder och främja privata investeringar. Det är viktigt att de tidigare erfarenheterna om fondens verksamhet och dess fördelar bedöms omsorgsfullt före en eventuell förlängning av löptiden. Speciellt fondens verkliga effekter på tillväxten i ekonomin och sysselsättningen kräver granskning. Användningen av Efsi-finansiering i forsknings-, innovations- och högskolevärlden, i projekt som kombinerar immateriella och materiella investeringar samt som stöder mera omfattande samarbete mellan olika aktörer bör förtydligas. Under den eventuella förlängda Efsi-löptiden bör – i enlighet med kommissionens riktlinjer – komplementariteten mellan annan EU-finansiering och den nationella finansieringen i Efsi-finansieringen (bl.a. EU:s strukturfonder, Horisont, nationella finansieringsinstrument) främjas. Detta förutsätter att transparensen i Efsi-finansieringen förbättras. De potentiella nationella fi-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 493/2016 rd

nansiärerna borde få information om projekt som blir delaktiga av Efsi-finansiering för att kunna organisera komplementär finansiering.

Helsingfors 20.10.2016

Näringsminister Olli Rehn